

เทศน์เช้า วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๘

พระอาจารย์สงบ มนัสสุนโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะ ถ้าธรรมะเป็นสัจธรรม แต่เราเข้าใจไม่ถึง เราเกิดมากับโลก ประชาธิปไตย สิทธิเสรีภาพ ยิ่งใหญ่ แต่ทุกขนำดูแลยละ

แต่ถ้าคนที่เป็นธรรมๆ นะ ใจเขาเสียสละ เสียสละให้ผู้อื่น ใจเราไม่จำเป็น ไม่จำเป็น ขึ้นมาเพราะเราแสวงหาได้ไง

ดูเด็กๆ นะ ตกน้ำไม่ไหล ตกไฟไม่ไหม้ เพราะเขาทำบุญกุศลของเขาไว้ มันจะมีบุญกุศล รองรับของเขาไปไง แต่เราเป็นผู้ใหญ่ ต้องฝึกว่ายน้ำ ต้องว่ายน้ำให้แข็งแรง

ไฟนะ ไฟต้องเอาน้ำดับมัน

เราฝึกของเราขึ้นมา พระพุทธศาสนา อตฺตา หิ อตฺตโน นาโถ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน แล้วถ้า ตนยังอ่อนแอ ตนยังเป็นมารยาสาไทย อยู่กับโลก แล้วศาสนาอยู่ที่ไหน ก็เลยเป็นสายมูไป เทียว ไปเคารพ ไปกราบไปไหว้ ไปขอ ไปอ้อนวอนไป

ทำดี ดีกว่าขอพร

ไปอยู่ที่ไหนมันต้องมีมารยาทสังคม ถ้ามีมารยาทสังคมแล้วมันไม่มีการแบ่งแยก ไม่มีการเหยียดหยาม ไม่มีการทำลายกัน มันอยู่ที่อำนาจวาสนาของคนฝึกมากน้อยขนาดไหน ความเชื่อใจ มันเป็นจิตเป็นนิสัย ปัญหาสังคมไม่มีวันจบสิ้น สองคนขึ้นไปมีปัญหาทั้งนั้น

แต่ถ้าใจเขาเป็นธรรมๆ นะ เขาเป็นปัญหา เราไม่เป็น ใครจะเป็นปัญหา มันเรื่องของเข แล้วเรารักษาใจของตน ถ้าแก้ไขได้ไง

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นะ เวลานั้นลือลือสือสือ เป็นหน้าที่ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เขาจะเชื่อหรือไม่เชื่อ เขาจะทำหรือไม่ทำ มันเรื่องของเขา

แล้วเอาทิฏฐิเอามานะอย่างนั้นมาเหยียบย่ำ มาทำลายกัน

ถ้าเป็นวัดที่ดีงาม ก่อนจะเข้าประตูวัดมานะ เขี้ยวเล็บแข็งถอดไว้นั้น มีศีลมีธรรม เพราะวาสถานที่ใด

อเสวนา จ พาลานํ ปณฺหิตานญฺจ เสวนา

สิ่งที่เป็นพาลๆ เราไม่คบไม่หามั่นใจ เราจะคบหาแต่บัณฑิตใจ แล้วเวลาอารมณ์ความรู้สึกของเรามันเป็นพาลใหม่ มันยิ่งกว่าพาลอีก

เขตอภัยทานๆ เขาอภัยทาน แต่เราจะไปเหยียบย่ำทำลายเขา นี่พูดถึงทิฏฐิมานะของคน มั่นมหัศจรรย์

ฉะนั้น มันถึงว่า จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะมันถึงมีพญามาร แล้วพญามารมันยึดเลยนะ สิ่งมีชีวิตทั้งหมดอยู่ได้อำนาจเขาหมดนะ ไม่รู้ ไม่รู้ละ อวิชชาพญามาร แล้วถ้าความโลภ ความโกรธ ความหลงนะ รู้แล้ว โลก โกรธ หลง

แล้วจากหลังโลก โกรธ หลงคือไม่รู้ ไม่รู้ว่าโลก ไม่รู้ว่าหลง ไม่รู้ว่าโกรธ เพราะจะรู้ต่อเมื่อ โกรธจบแล้ว เออ! ญไม่น่าทำเลย

สิ่งที่เสียใจภายหลัง สิ่งนั้นไม่ดีเลย

ฉะนั้น สิ่งที่ทำคุณงามความดีขนาดไหน ทำตอนนั้น ถ้าความดีเกิดขึ้นกับเราๆ ใจ ความดีสูงสุดใจ

“พระปฏิบัติไม่เห็นทำอะไรเลย วันๆ เห็นแต่เดินไปเดินมา”

เดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้อยู่โคนต้นโพธิ์ พระองค์เดียว ครูบาอาจารย์ของเราอยู่ป่าอยู่เขา อยู่ในคฤหา ใครไปรู้ด้วย หลวงปู่มั่นอยู่ถ้า สารีกา ๓ ปีไม่พบใครเลย องค์เดียว ๓ ปี ออกจากถ้ำสาริกามาแล้วถึงได้เอารธรรมนั้นไปเผยแผ่ คนอื่นเขา

อตฺตา หิ อตฺตโน นาโถ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน

ทำสมาธิไม่เป็น ทำสมาธิไม่เป็นแล้วจะไปภาวนาอะไรกัน ว่างๆ ว่างๆ มีสติใหม่ เอ็งรู้จักว่าเอ็งมีสติใหม่ เอ็งเท่าทันความคิดใหม่

สมาธิคือจิตไม่พาดพิงอารมณ์ใดๆ ทั้งสิ้น เป็นอิสระไง อตตะตา หิ อตตะโน นาโถโง

ว่างๆ ว่างๆ ภูไม่รู้อะไรมันก็เลยว่างๆ เอ! ว่างๆ ว่างๆ แต่ไม่รู้อะไร

มิจฉา มิจฉาคือเริ่มต้นไม่ได้ เอ็งอยู่ตรงไหน เอ็งคือใคร ถ้า เออ! เราอยู่ที่นี่ แล้วจะทำอะไรล่ะ

นี่ไง ตกน้ำไม่ไหล ตกไฟไม่ไหม้ เด็กๆ บุญและบาปรองรับเขา บุญของคนนะ ตกน้ำไม่ไหล ตกไฟไม่ไหม้ ถึงเวลาแล้วมันมีสิ่งมหัศจรรย์ให้เขาพ้นภัยนั้นไป ให้อาณัติปฏิบัติใจ ผีกลัวายน้ำให้แข็งๆ ดำน้ำให้เป็น เจอน้ำมาแล้วว่ายสู้มันได้

นี่ไง เวลากิเลสมันมา กิเลสเป็นนามธรรมๆ กิเลสมันเป็นอย่างไร ไม่รู้จักกิเลส

กิเลส อารมณ์เอ็งนั่นแหละ กิเลสที่มันอยู่หลังความคิดเอ็งนั่นแหละ ไม่รู้ละ

แต่ถ้ารู้ เออ! นี่มีธรรมแล้ว ถ้ารู้ละ ไม่ควรทำ เราทำอะไรเสียใจภายหลัง สิ่งนั้นไม่ดีเลย แต่เราทำอะไรแล้วภูมิใจ ทำสิ่งใดแล้วดีงาม คุณงามความดีของเรา

ตั้งสติไว้ ถ้ามีสตินะ อะไรมานะ ยับยั้งมัน หนึ่ง ไม่เอา ถ้ามันทำแล้วมันจะทำผิดพลาดต่อไปเรื่อยๆ ถ้าเราไม่ทำของเรา

เขาบอกว่าเวลาร่าวันก็เป็นกรรม นี่ก็เป็นกรรม เป็นลัทธิยอมจำนน นี่เวลาเขาเสียดเขาเสียใจ

ไม่ใช่ เขามีสติมีปัญญาของเขา เขามีสติปัญญา ปัญญาที่เขายับยั้งความทุกข์ความยาก เชื่อใจที่มันจะก่อทุกข์ก่อยากในใจของเขา แล้วเขาทำคุณงามความดีของเขา เขาเสียสละ

นี่เป็นผู้ที่ทรัพย์สินของเรา เราหามาแล้วเราต้องสละทำไม

อ้าว! สละก็บุญในใจนี่ไง ความสุขที่มอบให้ใคร แล้วใครเขาได้รับความสุขนั้นนะ นั่นเป็นความดีใหม่ แล้วเราเป็นคนเริ่มต้น เราทำ เราได้บุญใหม่ แล้วบุญนั้นมันอยู่ที่ไหน

นี่ไง มันถึงเป็นจิตเป็นนิสัยที่นิ่ง คนที่มีบุญกุศลนะ เขาสงบเขานิ่งของเขา แล้วเขาไม่ตื่น ตุ่มอะไรกับใครไ้

ไอ้พวกเรา เดียวก็เข้าแถว บัตรคิว รอรับอาหารบริจาค มันทุกข์มันยากไ้ ตื่นไปกับเขา กระต่ายตื่นตูม ที่ไหนเขาแจกบัตรคิว วิ่งไปรับเลยละ

จะแจกไม่แจกก็ยังไม่รู้เลยนะ ภูขอบัตรคิวไว้ก่อน จะไปยื่นรอ

แต่ของเรา เราเป็นผู้บริจาค เราเป็นผู้ให้เขา อันไหนเป็นบุญเป็นกุศล แล้วมันจะเป็นจิต เป็นนิสัย นี่อำนาจวาสนาของคนนะ ถ้ามีจิตนิสัยแล้วนิ่ง นิ่งเพราะอะไร มันรู้เท่าทันอารมณ์ ของตน ถ้ารู้เท่าทันของตน หัดว่ายน้้า

ตagn้ำไม่ไหล ตกไฟไม่ไหม้ ด้วยบุญด้วยกุศล ด้วยบุญด้วยบาป สาธุ มันมีของมันโดย ธรรมชาติของมัน มันมีอยู่โดยข้อเท็จจริง เพราะเขาทำของเขามา

หมอชีวกๆ พ่อแม่ที่เขาไม่พร้อมเขาไปทิ้งถึงขยะ พอทิ้งถึงขยะ

ในพระไตรปิฎก เวลาคนที่เกิด มันมีฝูงโคมาที่เขาจะไปเหยียบย่ำ หัวหน้าฝูงไปยืนคร่อม ไ้วันะ ให้ผ่านไป นี่เวลาตagn้ำไม่ไหล ตกไฟไม่ไหม้ มันจะวิบัติอย่างไร มันจะวิฤติอย่างไร ไม่ พ้น

เขาไปทิ้งถึงขยะ เวลาไปเก็บมาๆ กษัตริย์เก็บไปเลี้ยง เก็บไปเลี้ยงก็เอาไปศึกษาๆ จน เป็นหมอชีวโกมารภักจ์ เป็นหมอประจำองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

เวลาเกิดนี้น่าสังเวช พ่อแม่เอาไปทิ้ง แล้วคนที่เก็บมาเลี้ยง ราชกุมารกษัตริย์ไ้ ก็มี การศึกษา มีการเลี้ยงดูขึ้นมา

นี่ตagn้ำไม่ไหล ตกไฟไม่ไหม้ บุญกุศลของเขา เขาเกิดมา เขาทำคุณงามความดีของเขา มา ความดีเขาคุ้มครองเขา แต่เราอยู่ในสังคม อยู่ในโลก ปัญหาสังคมไ้ ปัญหาสังคมขึ้นมา ถ้า เราจะเข้มแข็งขึ้นมา พระปฏิบัติๆ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทศนาว่าการไ้ อบรมบ่มเพาะไ้มาก

“ภิกษุทั้งหลาย ถ้าเธอโดนโลกธรรมกระหน่ำ อย่าเสียใจ อย่าร้องไห้ ให้ระลึกถึงเรา”

ให้ระลึกถึงองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาท่านเผยแผ่ธรรมนะ ลัทธิศาสนาอื่น มันมีของมันอยู่แล้ว ทั้งกิดทั้งกัน ทั้งกิดทั้งขวาง ทั้งจ้างคนมาทำลาย ทั้งจ้างคนมาฆ่านะ

เทวทัตเอานายแม่นธู ๔ คนมายิงองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เอาอีก ๔ คนไปตัดตอนฆ่า ๔ คนนั้น เป็น ๑๖ คน ถึงเวลาแล้วไม่เห็นกลับมาเสียที เทวทัตงไป ถึง ๑๖ คนบวชกับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าหมดเลย องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทศน์ว่าการ บวชหมดเลย ๑๖ คนที่จะไปฆ่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตัดตอน ตัดตอนมาด้วย

ภิกษุทั้งหลาย ถ้าเธอโดนโลกธรรมกระหน่ำ อย่าเสียใจ อย่าร้องไห้ ให้ดูเราเป็นตัวอย่าง เพราะเราโดนมากที่สุด ไม่มีใครโดนโลกธรรมกระหน่ำรุนแรง ร้ายแรงเท่ากับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

แต่เราชาวพุทธๆ เราศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า อู้ฮู! เอกบุรุษยอดเยี่ยม

ใช่ ยอดเยี่ยมในทางธรรม แต่เพราะยอดเยี่ยมทางธรรม มันเด่นเกินไป สูงส่งเกินไป สูงต้องให้ระวัง มันจะยิ่งหนาว ยิ่งสูงยิ่งหนาว เห็นไหม ยิ่งมีขนาดไหน ผลกระทบจะรุนแรงมาก รุนแรงขนาดไหน ผ่านไปหมดนะ มันผ่านไปหมด

มันผ่านไปเพราะอะไร

อตฺตา หิ อตฺตโน นาโถ โง่ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตนโง่

แล้วพูดถึงเวลาเราโต้ตอบไง เวลาเขาโกรธ เราจะโกรธซ้ำ ไม่ใช่ เราเป็นผู้พ่ายแพ้ ไม่ใช่ เราเป็นผู้ประเสริฐ ประเสริฐมหาศาลเลย

เพราะทุกคนควบคุมใจของตนไม่ได้ แล้วเวลาฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมาเป็นสมาธิ ยกขึ้นสู่วิปัสสนา เวลามันชำระล้างกิเลสเป็นขั้นเป็นตอนขึ้นไป เ็งไม่เห็นหรือ เ็งไม่รู้หรือ

แล้วรู้แล้วเห็นอย่างไร แล้วกิเลสเป็นอย่างไร แล้วเวลากิเลสที่มันลึกลงไป ลึกลงไปเพราะอะไร

สิ้นไปเพราะหลุดจากความร้อยรัด ความเหนี่ยวรัด รัดไว้ด้วยสังโยชน์ สังโยชน์เบื้องต้น
สังโยชน์เบื้องต้น สังโยชน์มีหยาบ มีละเอียดย

แล้วสังโยชน์มันขาดอย่างไร

บุคคล ๔ คู่ ทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์ นิโรธ ขณะ ดับ ดับทุกข์ๆ

แล้วดับทุกข์ขึ้นมาแล้วยังเร่ร่อนกันอยู่อย่างนี้เนาะ ดับทุกข์แล้วโลกธรรมยังมีคุณค่าอยู่
เนาะ

โลกธรรมเป็นเรื่องโลกธรรมนะ โลกธรรม ๘ มีลาภเสื่อมลาภ มียศเสื่อมยศ มันเป็นเรื่อง
ธรรมดาของสิ่งมีชีวิต ของสังคมที่แสวงหา มันมีผลลบและผลบวกอยู่ในธรรมชาติของมัน มีเกิด
มีดับเป็นเรื่องปกติ เพราะมันมีเกิดและมีดับ มันถึงมีการเกิด มีการกระทำ มีต่อเนื่องไป

แล้วธรรมะไม่เห็นสิ่งนั้น ธรรมไม่เห็นโลก มันจะอยู่กับโลกอย่างไร ธรรมไม่เห็นโลก
จะสอนโลกได้อย่างไร ธรรมไม่เห็นโลก จะเป็นผู้นำโลกได้อย่างไร

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะปริณิพพาน พระอานนท์เป็นพระโสดาบันไง

“ดวงตาของโลกดับแล้ว”

เราชอบคำนี้มาก พุดบ่อย

“ดวงตาของโลกดับแล้ว ดวงตาของโลก”

คนที่มีศรัทธาความเชื่อในพระพุทธศาสนา คนที่มีความเชื่อกับคุณธรรมอันนั้น นั่นละ
เป็นสิ่งที่ชี้นำ หากครูบาอาจารย์ที่เป็นอย่างนั้นเป็นผู้ชี้นำชีวิตของเรา เป็นผู้ชี้นำการประพฤติปฏิบัติ
ของเรา เป็นผู้ชี้ความเห็นผิดในหัวใจของเรา เรามีความเห็นผิดอย่างไร มีความไม่เข้าใจ
อย่างไร เรารู้เท่าทันมันได้อย่างไร

กิเลสมันร้ายนัก กิเลสมันยิ่งใหญ่ในภวาสวะ ในภพ ในหัวใจของบุคคลคนนั้น บุคคลคน
ใดก็แล้วแต่มีหัวใจ คือมีภวาสวะ คือมีภพ มีสถานที่ไป ทำดีทำชั่วมันฝังลงที่หัวใจนี้ไง นี่ไง ที่

ทำบุญทำกุศล ทำให้มันเป็นจริงเป็นนิสัย ตกน้ำไม่ไหล ตกไฟไม่ไหม้ มันจะไปตามบุญตามบาป อันนั้นไง

แล้วบุญบาปนั้นมันแก้กิเลสได้ไหม ถึงที่สุดแล้วต้องฝึกหัดว่าอย่าให้มันเข้มแข็งขึ้นมา

เวลาไฟดับ ไฟความทุกข์ความยากขึ้นมา เราก็ดับมันด้วยศีลด้วยธรรมของเรา ถ้าดับด้วยศีลด้วยธรรมของเรานะ เวลามันเป็นจริงเป็นจังขึ้นมา บัณฑิตตั้ง สันติภูมิโกใจ

ไม่มีที่ใครจะยื่นบุญและบาปให้เราได้ เราต่างหากเป็นผู้กระทำทั้งนั้น เราต่างหากเป็นผู้พาหัวใจของเราหลุดพ้นเท่านั้น แล้วมันหลุดพ้นตามข้อเท็จจริงหรือไม่ละ ถ้าหลุดพ้นตามข้อเท็จจริงของพระพุทธศาสนา ของพระพุทธศาสนา ไม่ใช่การหลุดพ้นของการมารยาสาโดยพญามารครอบงำ บังงาแล้วแต่เจ้าเล่ห์

กิเลสเจ้าเล่ห์นะ อย่าไปโทษใคร อย่ามองใคร

ธรรมะมันเป็นอย่างนี้ ธรรมะนี้ธรรมาธิฐาน คือเป็นตัวอย่าง ยกขึ้นเป็นบุคลาธิฐาน แต่เวลาเป็นจริงๆ ขึ้นมา ไอ้โฮ! มารในใจเราเท่านั้นนะ คิดได้คิดไม่ได้นี่ก็เรื่องหนึ่งแล้วนะ แล้วเกิดภาวนามยปัญญา ปัญญาในพระพุทธศาสนาไม่ใช่ปัญญาจำอย่างเรา นี่เขาเรียกโลกัง เพราะมีตัวตน มีเราไง

อดตา หิ อดตโน นาโถ ตนเป็นที่พึงแห่งตน

แต่ตนต้องพึงธรรม ต้องมีคุณธรรม

ทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์ ทุกข์ดับ ดับด้วยวิธีการมรรค ๘ งานชอบ เพียรชอบ

แล้วงานชอบ ผู้ที่ปฏิบัติแล้วมันยังสังเวชนะ ชอบระดับไหน คู่ที่ ๑ ก็ชอบอย่างหนึ่ง คู่ที่ ๒ คู่ที่ ๓ คู่ที่ ๔ มันเหมือนกันได้อย่างไร ในเมื่อเจตย์มันต่างกัน ในเมื่อกิเลสมันต่างกัน มันต่างกันอย่างไร มันหยาบละเอียดอย่างไร ผู้มีปฏิบัติมีสติ มหาสติ สติอัตรโนมัตติ ปัญญา มหาปัญญา ปัญญาที่ยิ่งใหญ่ ปัญญาอย่างไร แล้วปัญญาของใคร

อู้ฮู! เก่งนัก เป็นนักปราชญ์ราชบัณฑิต จะเอารางวัลโนเบล

ให้กู ๕ อัน โยนทิ้งหมดนะ

เวลาเป็นปัญญา เป็นภาวนามยปัญญา อู้ฮู! มหัศจรรย์ แล้วมันจะรู้เพราะใจดวงนั้น เพราะใจดวงนั้นเป็นผู้ที่ฝึกหัดปฏิบัติ แล้วใจดวงนั้นต้องฆ่ากิเลสในใจดวงนั้น เพราะกิเลสมันฝัง อยู่ที่นี่

หลวงปู่มันไ้ กิเลสอยู่ที่ฐิติจิต

จิตเดิมแท้นี้่องใสๆ เห็นไหม จิตเดิมแท้นี้่องใส นั่นฐิติจิต แล้วกิเลสอยู่ที่นั่นนะ

่องใสคือนิพพาน ใจสว่างใส ่องใส นั่นนะวิชาทั้งนั้นนะ แล้วมันเป็นอย่างไร

นี่เิง มันถึงหาครูบาอาจารย์ที่ดั่งาม ถ้าครูบาอาจารย์ที่ดั่งาม แล้วฝึกหัดปฏิบัติเป็นชั้น เป็นตอนขึ้นไป

ไ้ออย่างพวกเราเด็กๆ ตกน้ำไม่ไหล ตกไฟไม่ไหม้ เดี่ยวมีใบบัวรับมึงไป ลอยมาเลย ตก น้ำไม่ไหล ตกไฟไม่ไหม้

แต่ของเราต้องฝึกหัด ต้องหัดว่ายนน้ำ ต้องให้เข้มแข็ง ฝ่ากระแสคลื่นของกิเลสไปให้ได้ ฝ่ากระแสคลื่นที่เข้ามาย่ำยืหัวใจเราให้ได้ แล้วจะมีความมหัศจรรย์ในพระพุทธศาสนา เอวัง